

המצואות היהודית

טז מר-חשון – טו כסלו תשס"ז • דו ירחון של ועד הקהילות היהודיות ברומניה

הילדים היחיד בבוקרשט הכולל בתוכניתו אמנות ומולטימדיה, ועד לבית הספר התיכון הראשון ברומניה במגמת עסקים-תקשורת-דיפלומטיה, נהנים התלמידים מסגל הוראה יוצא מן הכלל. בדרך זו מתגבש במסגרת בית ספר הישגי במיוחד שינוי במנטאליות, לשם הבנת "האחר".

"לאודר-רעות" - בית ספר למופת

במבט לאחור, מקץ עשר שנים לקיומו של המכלול הלימודי "לאודר-רעות" ברומניה, ניתן לראות את דרך המאבק בדעות קדומות, בשנאת האחר ובאנטישמיות, וכמו גם את ימי הזיכרון, הסימפוזיונים, הודעות המחאה לעיתונות ועוד. בבית הספר "לאודר-רעות" (המילה "רעות" מופיעה כלשונה, בעברית, בשם ביה"ס) מניחים את היסודות ללימוד המחנך להבנה בין עמים ובין דתות. מטרת קרן "לאודר", המקיימת רשת של 60 בתי ספר באירופה המרכזית והמזרחית, היא מתן כלים לחינוך לפי הקריטריונים של רב-תרבותיות והכשרת התלמידים על פי אמות המידה הגבוהות ביותר. החל בן

"עזור לעצמך שאני אעזור לך"

הביקור במערכת עיתוננו שערכו מנכ"ל הגיוניט ברומניה ז'ורז' דינר והסמנכ"ל ישראל סאבאג, היווה הזדמנות למתן סקירה אינפורמטיבית מפי הסופר דורל דוריאן, העורך הראשי של "המצואות היהודית", על התוכניות החדשות של כתב העת, אלו שכבר יצאו אל הפועל ואלו העתידות להתבצע. לידיעת האורחים הובאו כוונותינו כלהלן: • הידוק הקשרים עם משקיעים יהודים ברומניה, ועם ישראל; • העשרת המידע הניתן לקוראים בנושאים יהודיים עכשוויים; • יצירת התקשרויות חדשות, חשובות לשני הצדדים, באמצעות עמודים פרסומיים שיהיו מקור הכנסות נוסף לכתב העת; • הופעה חודשית של ירחון בסגנון מערבי של כתב עת יהודי, דוגמת "היום"; • הגדלת מספר העמודים באנגלית ובעברית; • החלפת הסדרה "מחברות ספרות" ב"ספרייה לכל" יהודית אמיתית. הוצגה גם האסטרטגיה של הרחבת ההתייעלות של כתב העת. הביקור הסתיים בראיון שהעניק ז'ורז' דינר לעיתוננו.

בני משפחה, ידידים, עמיתים, עורכים, ראשי פדרציית הקהילות היהודיות ברומניה והקהילה היהודית בבוקרשט, ובעיקר הקהל של ישראל ברקוביץ ז"ל, העבירו בוקר בעולמו של אחד המנחים החשובים של תרבות היידיש ברומניה לאחר מלחמת העולם השנייה, משורר, מסאי ומתרגם מעולה. הקסם היה למציאות באמצעות שחרית ספרותית-מוזיקלית כמו שברקוביץ היה אוהב. הוא היה נהנה מן המעמד, משום שהדור החדש של כשרונות במה גדולים של התיאטרון היהודי הלאומי (אנדריי פינצ'י, ג'ני ברנדה, מאיה מורגנשטרן, רודי רוזנפלד, מריוס קלוגארצ'ה) קראו משיריו ומשום שלהקת הכליזמרים של התיאטרון בניצוחו ובליווי הפסנתר של ראדו קאפטארי הנעימה לקהל בלקט מפולקלור היידיש האלמותי. הוא

מליל הבדולח עד חנוכת בית הכנסת במינכן

יו"ר הפדרציה, חבר הפרלמנט ד"ר אורל ויינר, לקח חלק בשלושה אירועים בעלי חשיבות בחיים היהודיים בעולם: • חנוכת בית הכנסת החדש במינכן שנערכה ב-9 בנובמבר 2006 במלאת 68 שנה לליל הבדולח • כנס הוועד הפועל של הקונגרס היהודי האירופי שהיה במינכן • התכנסות הקונגרס היהודי העולמי בפאריס. על האירועים הללו סיפר היו"ר בהרצאה מעניינת שנשא בבית הכנסת "טמפלול נכרלי". חנוכת בית הכנסת החדש במינכן ריגשה אותנו במיוחד. המרצה אמר: "שעה שעדתי ברחובות העיר הגרמנית החשובה הזאת חוותי בדמיוני את מוראות הפוגרום שהתרחש באותו יום, 68 שנה קודם לכן. תוך התבוננותי בהתפעלות וביראת הכבוד שהשתקפו מעיני הקהל הרב, חשתי במעשה ניסים יהודיים". את ההתרשמות מבית כנסת בעל המבנה האדריכלי החדשני ביותר ובו מרכיבים המזכירים את הכותל המערבי וצורת מגן דוד, כמו גם את הרושם שהותיר הטקס הדתי והתפילות שהשמיעו חזנים מפורסמים והמקהלה הנודעת של בית הכנסת הגדול בירושלים - לאמור מרכיבים בעלי אופי אסתטי - השלימו הקשרים פוליטיים. הכוונה לדברים שנשאו בעלי תפקידים מן הצמרת הגרמנית, הרב הראשי לישראל, יו"ר הפדרציה של הקהילות היהודיות בגרמניה ואישים אחרים. כמו כן הובלט העניין העיקרי שהעסיק את שני הארגונים הנזכרים לעיל: הכחשת השואה והתופעות האנטי ישראליות. בראיון שהעניק ד"ר אורל ויינר לעיתוננו, הוא פירט את תוכניות העבודה שהוצגו בשני הכנסים והנוגעות לציון יום השואה הבינלאומי בספרד, לסכנת החימוש הגרעיני של אירן, לבעיה הפלסטינית, לתחיקה האנטי נאצית באירופה ולקידום הקירוב בין הדתות.

יודאיקה

בעמוד המוקדש לתולדות היהדות אנו מתייחסים ל"נביא הגולה" יחזקאל, לגדול חוקרי הקבלה במאה ה-20 גרשום שולם ולתפקיד ההיסטורי של החסידות באירופה המזרחית ובעולם. כמו כן, משלימים עמוד זה "דברי תורה", אמירות תנ"כיות שליקט המלומד אינג' ברוך טרקטין, לו אנו מביעים את תודתנו.

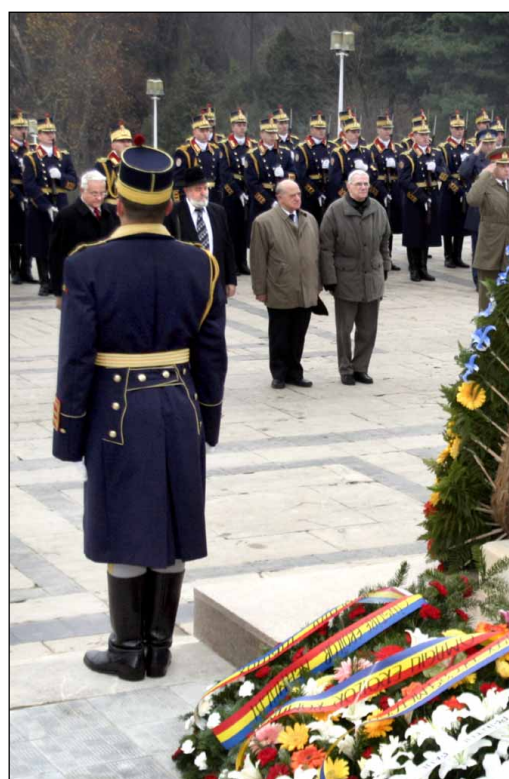
"יהודים בני זמננו ובני קהילותינו"

שלושה יושבי-ראש של קהילות, על חלומותיהם ושאיפותיהם

העמוד "יהודים בני זמננו ובני קהילותינו" מכיל הפעם את "אני מאמין" של שלושה מנהיגי קהילות: אינג' טיבריו רוט מבראשוב, פרופ' ד"ר קורנליו שבתאי מקראיובה ופרופ' ד"ר ניקולאיה קאלוס שקיבל לתקופת ביניים את הנהגת קהילת קלוז'. שלושתם מתלהבים מעבודתם, רואים בה שליחות (טיבריו רוט), אמצעי להיות יועץ לחברי הקהילה (ניקולאיה קאלוס) וכוונה ש"זאת עשיית טובה אמיתית" (קורנליו שבתאי). כתבה על קהילת אורדיאה משקפת את הלהיטות שבה שלושה דורות של יהודים ממשיכים לקיים את החיים היהודיים בעיר זו, מתוך האחריות שכל אחד חש ונוטל על עצמו למען הגשמת המטרה הנאלצת.

שחרית ספרותית-מוזיקלית על שם ישראל ברקוביץ

היה נהנה מהשחרית משום שלא היה בה כל דבר צורם. המרצים, המזכיר הספרותי הנוכחי של התיאטרון אלכסנדרו שאגיגיאן והממונה על התרגומים מיידיש אנטון צילאר, החיו את האווירה של השנים שבהן יצר ישראל ברקוביץ: רישומי עמיתים ושותפים אחרים, רפרטואר, סיבוב הופעות, הדים שעוררו ההצגות וספרים. הוא היה נהנה מזה, משום ההתרגשות שהייתה בדבריהם של אורל סורין, תלמידו בשטח המזכירות הספרותית ותולדות התיאטרון המוזיקלי ושל צילה ואסיליאו, עמיתתו בעבר במערכת שידורי רדיו לחוף לארץ. הוא היה נהנה מהסקת מסקנותיו של יו"ר הפדרציה ד"ר אורל ויינר בדבר אי הצדק שנפל בחלקה של היידיש בתור שפה, תרבות והתנהגות, ועל "התוכנית לפעילויות תרבותיות למען היידיש". להבעות התודה של כל הנוכחים שהוקירו בדרך זו את זכרו של ברקוביץ, הצטרפו התודות והברכות למנהל התיאטרון, הבמאי הארי אליעד, וליו"ר קהילת בוקרשט אינג' אוסי לאזאר שהנחה את השחרית.

1 בדצמבר 2006 - 88 שנים ל"איחוד הגדול" של רומניה

יחד עם כל אזרחי רומניה חוגגים היהודים בארץ זאת ב-1 בדצמבר 2006 את מלאת 88 שנים לקיום "האיחוד הגדול" של המחוזות המרכיבים את המדינה הרומנית. היהודים הקריבו את דמם למען מימוש השאיפה הלאומית הזאת. בטקס שנערך ליד אנדרטת החייל האלמוני, הונח זר על ידי נציגות הפדרציה שהייתה מורכבת מהיו"ר ד"ר אורל ויינר, סגן היו"ר אינג' פאול שורץ, המזכ"ל אינג' אלברט קופפרברג והרב אברהם ארנפלד.